

LOIS ASHEROVÁ si hověla v polštářích, na hlavě měla perfektně padnoucí šedou paruku s vlasy staženými dozadu tak, jak vždy nosívala ty vlastní, na krku jí visel stříbrný náhrdelník s lisovanými květy a k němu měla do sady náušnice a prstýnky. Její světle fialová hedvábná noční košilka splývala tak dokonale s výzdobou ložnice, že to vypadalo, jako by se v ní Lois pokoušela ztratit. A také se jí to dařilo, i když prostor, který si v tom světě vyhradila, byl trochu větší, než momentálně potřebovala. Mezi parukou a její lebkou zůstala skulina, noční košile na ní plandala a prstýnky chrastily pomalu jako náramky. Charliemu bylo jasné, že vůbec nespala, když přišli, a že za nimi poslala Buddyho, aby jí poskytl čas se obléci a nachystat se na přijetí svých dětí.

Charlie si všiml, že stříbrný náhrdelník na Loisině noční košilce temněrudě září, a ze rtů mu málem unikl dlouhý smutný vzdech. Objal matku a nahmatal při tom kosti na jejích zádech a ramenou. Přišla mu drobná a křehká jako ptáček. Jane se pokusila potlačit vzlyknutí, které na ni přišlo, hned jak matku zahlédla, a podařilo se jí vyloudit jen něco, co znělo jako bolestivé frknutí. Padla na kolena vedle matčiny postele.

Charlie věděl, že je to asi to nejpitomější, na co se můžete zeptat umírajícího, ale přesto se zeptal: „Jak se máš, mami?“

Popleskala ho po ruce. „Dala bych si panáka. Ale Buddy mi nedá ani kapku alkoholu, protože ho neudržím v žaludku. Už jste viděli Buddyho?“

„Vypadá jako sympatický chlapík,“ řekla Jane.

„Ó ano, to on je. Je na mě hodný. Jsme jen přátelé, abyste věděli.“

Charlie se podíval přes postel na Jane, která povytáhla obočí.

„To je v pořádku, víme, že spolu žijete,“ odpověděl Charlie.

„Žijeme spolu? Já? Za co mě máš?“

„To nic, mami.“

Matka odehnala tu myšlenku mávnutím ruky, jako by zaháněla protivnou mouchu. „A jak se má ta tvoje malá židovská holčička, Charlie?“

„Sophie? Má se skvěle, mami.“

„Ne, to není ono.“

„Co není ono?“

„Nebyla to Sophie, bylo to nějak jinak. Hezká holka – pro tebe vlastně až moc dobrá.“

„To asi myslíš Rachel, mami. Před pěti lety zemřela, vzpomínáš?“

„No, kdo by jí to vyčítal, že? Býval jsi takový rozkošný chlapec, a potom se s tebou něco stalo. Vzpomínáš?“

„Jo, mami, býval jsem rozkošný.“

Lois se podívala na svou dceru. „A co ty, Jane? Už sis našla nějakého pohledného muže? Nerada vidím, že jsi pořád sama.“

„Pořád hledám toho pravého,“ odpověděla a pohodila směrem k Charliemu významně hlavou, jako by říkala „*musíme odsud vypadnout a uspořádat krizovou poradu*“, což

bylo gesto, které si v matčině společnosti procvičovala už od osmi let.

„Mami, za chvíli jsme s Jane zpátky. Potom můžeme zavolat Sophii, ano?“

„Kdo je Sophie?“ zeptala se Lois.

„Tvoje vnučka, mami. Pamatuješ? Krásná malička Sophie...“

„Nebud hloupý, Charlesi, není mi tolik, abych byla babičkou.“

Venku před ložnicí se začala Jane šacovat a nakonec z kabelky vylovila balíček cigaret, ale nemohla se rozhodnout, jestli si má zapálit, nebo ne. „Kristova šmatlavá noho, co se to tady do prdele děje?“

„Má v sobě spoustu morfinu, Jane. Cítila jsi ten štiplavý zápach? To se její potní žlázy pokoušejí odvést z těla všechny ty jedy, které by jinak odfiltrovaly ledviny a játra. Začínají jí selhávat orgány, což znamená, že se jí do mozku hrne spousta toxinů.“

„Jak to všechno víš?“

„Četl jsem o tom. Hele, vždyť víš, že nikdy nežila úplně v realitě. Nesnášela krám a nenáviděla tátovu práci, i když jí živila. Nesnášela jeho sběratelství, i když sama byla stejná. A to, že tu Buddy nežije... To se snaží smířit člověka, za kterého se vždy považovala, s tím, jaká doopravdy je.“

„Takže proto mám pořád chuť napálit jí jednu mezi oči?“ zeptala se Jane. „To je špatně, ne?“

„No, myslím...“

„Jsem strašná. Moje matka umírá na rakovinu a já jí chci jednu ubalit.“

Charlie ji objal kolem ramen a vedl ji k předním dveřím, aby si mohla venku zakouřit. „Nebud' na sebe tak tvrdá,“ chlácholil ji. „Děláš vlastně totéž, co ona – snažíš se smířit všechny ty mámy: mámu, kterou jsi chtěla, mámu, kterou byla, když jsi ji potřebovala a ona ti pomohla, mámu, kterou byla, když ti nerozuměla. Většina z nás nežije s jediným integrovaným já, protloukáme se životem a jsme vlastně shluk mnoha já. Když někdo umře, spojí se všechna ta já do duše – esence toho, co jsi, která přesahuje všechny ty odlišné tváře, co si neseme životem. Nesnášíš jenom ta já, které jsi nesnášela vždycky, a miluješ ta, které jsi vždycky milovala. Není divu, že tě to rozhodilo.“

Jane se zastavila a o krok ustoupila. „Tak jak je možné, že to nerozhodilo tebe?“

„Nevím. Možná pro to, čím jsem si prošel s Rachel.“

„Takže ty si myslíš, že když někdo takhle najednou umře, proběhne něco jako smiřování tváří?“

„Nevím. Nemyslím si, že by to byl vědomý proces. A jestli, tak spíš pro tebe než pro mámu, chápeš? Máš pocit, že bys měla všechno urovnat, než zemře, a je to pro tebe frustrující.“

„A co se stane, když se jí to všechno nespojí, než umře? Co se stane, když se to nespojí mně?“

„Myslím, že dostaneš další šanci.“

„Fakt? Jako reinkarnace? A co Ježíš a vůbec?“

„Myslím si, že je toho spousta, co v knize není. V žádné knize.“

„Kde se to v tobě všechno bere? Nikdy jsem neměla pocit, že bys byl nějak duchovně založený. Vždyť jsi se mnou ani nechtěl chodit na jógu.“

„Nechci s tebou chodit na jógu, protože nejsem ohebný, ne proto, že bych nebyl duchovně založený.“

Došli ke dveřím, a když je Charlie otevřel, vydaly stejný zvuk jako dveře ledničky. Jakmile vyšli ven na verandu, pochopili proč, protože se přes ně převalila vlna pětáctýřicetistupňového vedra.

„Kriste, tys omylem otevřel dveře do pekla?“ vydechla Jane. „Tak nutně zase kouřit nepotřebuju. Honem dovnitř, honem dovnitř, honem dovnitř.“ Postrčila ho do domu a zavřela dveře. „To je hnus. Jak někdo může žít v takových podmínkách?“

„Nechápu,“ reptal Charlie. „Tak začala jsi zase kouřit, nebo ne?“

„Ani ne,“ opáčila Jane. „Dám si vždycky jen jednu, když jsem úplně vydrnčená. Je to jako dělat dlouhý nos na smrt. Tys neměl nikdy chuť ho udělat?“

„Ani nevíš jak často,“ řekl Charlie.